יום **ד'**, **ערב/יום הכיפורים** תשס"ב (**26** בספטמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

יום **ט' בתשרי**, **ערב יום הכיפורים**, משופע במנהגים בעלי צביון חגיגי, ורבים אינם עובדים ביום הזה, משום שיש להרבות בו בסעודות. חז"ל קבעו [קיצור שולחן ערוך קל"א ס' ג] כי "כל האוכל ושותה בערב יום הכיפורים מעלה עליו הכתוב כאילו התענה תשיעי ועשירי". אין מרבים היום בסליחות, כי יום זה נחשב יום טוב, והכול עוסקים בהכנות ליום הקדוש. בתפילת מנחה בלחש מוסיפים "סדר וידוי", ומרבים היום בצדקה, כי גדולה מצווה זו להגן ולהציל מכל גזירות רעות; וטובלים במקווה כדי להיטהר ולהתכונן לקדושת היום. נוהגים לעשות "כפרות" בתרנגול או בכסף, ותורמים את הכפרות לנצרכים. אוכלים את הסעודה המפסקת לפני תחילת הצום.

§§§

בכל ההיסטוריה של עם ישראל **יום הכיפורים** (מחר) היה היום המלכד את איברי האומה יחד ל"גוי קדוש בקרב הארץ"; יום אשר ריענן את כוחם הרוחני של היהודים בזרם של רגשות נאצלים, השואפים לעתיד מזהיר, ועליו נאמר: **"כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאותיכם לפני ה' תִּטְהרו."** [ויקרא **ט"ז** 30]

בימי רדיפת היהודים בספרד, בתקופת האינקוויזיציה, בימי גזירות גירוש היהודים ותקופת השואה, על אף כל מלאכי החבלה שניסו להשבית מאיתנו כל צביון ומסורת ישראל, לא עלה בידי שונאינו למנוע מאיתנו להתאסף ביום זה במרתפי מסתור, לשפוך לבֵנו אל אבינו שבשמיים ולהתחזק בהחלטה נחושה: **שלא לבגוד בנצח ישראל ובתקוותנו לגאולה באמונה מכל לב...** ["במעגלי החיים" – ר' יונה מצגר]

§§§

לתת משנה תוקף לדברים אלה, **עדות** ממקור אחר, **מפי האשה שעמדה בראשות הממשלה בשעת** מבחן קשה בדורנו, **מלחמת יום הכיפורים** שפרצה מחר, לפני 28 שנה, בשנת תשל"ד(1973-5734). אומרת **גולדה מאיר**: יום הכיפורים התחיל (באותה שנה) בערב שבת ורוב האנשים בישראל עמדו לצאת לחופשה ממושכת של סוף השבוע. אני מניחה שעכשיו, קצת בזכות המלחמה, הרי אפילו לא יהודים שמעולם לא שמעו קודם על יום כיפור יודעים כי זה היום הקדוש והמקודש שבכל הימים בלוח היהודי. זה היום האחד בשנה שבו יהודים בכל רחבי תבל – גם אם אינם אדוקים כל עיקר – מתאחדים – באיזה סוג של עבודת קודש.
יהודים מאמינים, המתנזרים לגמרי מאכילה, שתייה ועבודה, עושים את יום הכיפורים בבית הכנסת, מתפללים וממרקים עוונות שאולי עשו במרוצת השנה שעברה. יהודים אחרים, לרבות אלה שאינם צמים ממש, מוצאים להם בדרך כלל אופן אישי משלהם לחוג את יום הכיפורים בזה שאינם הולכים לעבודה, בזה שאינם אוכלים בפרהסיה ובזה שהם הולכים לבית כנסת לו לשעה שעתיים, לשמוע את תפילת "**כל נדרי**" בערב יום הכיפורים או לשמוע ל**תקיעה בשופר**, שבה הצום ננעל. אבל אצל רוב היהודים בכל מקום, בלי הבדל מה הצורה שבה הם חוגגים את יום כיפורים, זהו יום שאינו דומה לכל האחרים... ["חיי", מעריב 1975 – מובא בעלון "זמן.מקום", תשרי תשס"א]

§§§

בסיום, דברים מתוך תפילת **הכהן הגדול** ביום הכיפורים:

"יהי רצון ... שתהא השנה הזאת שנת אורה, שנת ברכה, ...שנת ישועה,...שנת מנוחה, שנת נחמה,...שנת פדות,...שנת קוממיות, שנת קיבוץ גלויות,...שנת רצון, שנת שלום, שנה טלולה גשומה אם שחונה, ... שנה שתוליכנו בה קוממיות בארצנו..."

צום קל וגמר חתימה טובה!

סוף זמן אכילה והדלקת נרות (ב"ש): 17^{10}
צאת יום הכיפורים (ב"ש): 18^{06}